

Mededeling

Impulsregeling DAW gestart per 1 juli 2023

Het realiseren van schoon, voldoende en ecologisch gezond water in het agrarisch gebied is een uitdagende opgave en vraagt een gezamenlijke inzet van meerdere partijen. In 2013 is het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) gestart, een initiatief van de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) samen met waterbeheerders (waterschappen en provincies) en het Rijk (ministeries Infrastructuur & Waterstaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Het DAW heeft als doel tot gebiedsgerichte oplossingen te komen voor de gezamenlijk geïdentificeerde agrarische wateropgaven rondom schoon, voldoende en ecologisch gezond water en een duurzame landbouw bedrijfsvoering. Bestuurlijk is afgesproken om gezamenlijk tot een snellere en effectievere aanpak van de agrarische wateropgaven te komen. Deze subsidieregeling regelt aanvullende financiering voor de waterschappen ten behoeve van een versnelling van de uitvoering van de agrarische wateropgaven.

In 2019 zijn in de begroting van het ministerie van IenW middelen opgenomen om DAW een impuls te geven. Deze middelen worden deels besteed aan de programmaorganisatie van DAW (programmamanager, supportteam met DAW-coördinatoren en communicatie). Een ander deel (€ 21 miljoen) is gereserveerd om met een subsidieregeling aanvullende financiering voor maatregelen op het gebied van waterbeheer te regelen, waar waterschappen en agrariërs samen aan werken. Het doel van de regeling is om maatregelen te stimuleren op het gebied van waterbeheer (schoon, voldoende en gezond water). Per gebied is beschreven wat de ambities zijn in Gebiedsdocumenten Agrarisch Waterbeheer (GAW's). Het gaat zowel om grondwater als oppervlaktewater en zowel om waterkwaliteit als -kwantiteit.

Het is een zoektocht geweest om de middelen uit het Deltafonds te laten landen in DAW projecten. Allereerst is onderzocht of (samenwerkende) agrariërs aanvragen konden indienen. Dit bleek niet mogelijk omdat de middelen uit het Deltafonds enkel aangevraagd kunnen worden door waterbeheerders. Na gesprekken op ambtelijk en bestuurlijk niveau (het landelijk Bestuurlijk Overleg DAW) heeft het ministerie van IenW besloten dat de subsidie enkel door waterschappen aangevraagd kan worden. Onderdeel van de aanvraag is dat er een samenwerking is met agrariërs. Dit kan gaan om het georganiseerde agrarisch bedrijfsleven of agrarische samenwerkingsverbanden of met individuele agrariërs. De waterschappen werken dan bijvoorbeeld samen met agrarische ondernemers individueel op het eigen bedrijf of samen met andere agrarische ondernemers op gebiedsniveau. Daarbij heeft in een schriftelijke ronde van het BO DAW LTO aangegeven zich in te spannen om gebiedsprocessen te stimuleren en deelprojecten in gebieden bij de waterschappen aan te dragen.

In het BO DAW is afgesproken dat de Unie waterschappen informeert over de impulsregeling. Ook over de rol van waterschappen, namelijk in samenwerking met andere DAW partners een aanvraag voorbereiden die het waterschap indient. De aanvraag moet bijdragen aan de opgaven zoals die in het GAW is beschreven.

In het kader van deze regeling gaat het om de volgende soorten subsidiabele maatregelen een waterschap in het kader van de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden kan nemen om bij te dragen aan de vermindering van de agrarische wateropgaven:

1. Fysieke maatregelen die vallen binnen de taak van de waterbeheerder en een aanvullende maatregel zijn bovenop de reguliere werkzaamheden van een waterschap. Het moet dus gaan om extra waterschapsmaatregelen die het waterschap neemt ten dienste van de agrarische wateropgave;
2. Het organiseren van de samenwerking tussen de waterbeheerders en de agrariërs;
3. Het ontwikkelen of delen van kennis en geven van advies;
4. Het monitoren van de voortgang van de uitvoering van de deelprojecten uit het projectpakket en waar van toepassing het meten van het effect van de uitvoering van de maatregelen.

Een waterschap kan ten hoogste driemaal een aanvraag indienen, hierbij kunnen deelprojecten gebundeld worden in een projectpakket. Een subsidie bedraagt ten hoogste 50 procent van de kosten van het voorbereiden en uitvoeren van een projectpakket. Voor de co-financiering kan gebruik gemaakt worden van middelen van partners of aansluiten bij andere regelingen (anders dan Deltafonds). Voor co-financiering zijn de volgende punten van belang:

- De kosten van regulier en achterstallig onderhoud en grondverwerving tellen niet mee voor de totale kosten van het projectpakket. Deze kosten maken geen onderdeel uit van het projectpakket en kunnen ook niet worden opgevoerd als co-financiering;
- In het projectpakket worden ook de kosten van het voorbereiden en uitvoeren van het projectpakket opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen. Deze niet subsidiabele kosten moeten wel noodzakelijk zijn om het deelproject te laten bijdragen aan het verminderen van de agrarische wateropgave. Deze kosten behoren wel tot de totale kosten van het project en vallen dan onder de co-financiering;
- Voor de inzet van eigen uren van waterschappers en agrariërs geldt een fictief uurtarief van € 50,- inclusief BTW. Dit zijn kosten die niet voor subsidie in aanmerking komen. Deze kosten behoren wel tot de totale kosten van een projectpakket.

Een mogelijkheid om gezamenlijk met andere partners een aanvraag voor te bereiden is dat de voorbereidingskosten van het projectpakket onder voorwaarden (een jaar voor indiening van de aanvraag) in de aanvraag voor subsidie opgenomen worden.

De verdeling van het budget is gebaseerd op dezelfde werkwijze als de bijdrage aan het Stimuleringsbudget Emissiebeperking Open Teelten en Veehouderij. De verdeelsleutel is afgeleid naar de oppervlakte agrarisch gebied per waterschap. Op de website (<https://klimaatadaptatienederland.nl/kennisdossiers/landbouw/impulsregeling-daw/>) zal de uitputting van het budget per waterschap bijgehouden worden. Dit is verplicht om inzichtelijk te maken welk budget er is om met meerdere waterschappen samen een aanvraag in te dienen.

Het werken met de subsidie brengt enige lasten mee voor de waterschappen. Het ministerie van IenW heeft opgenomen dat de verantwoording van de besteding verloopt via de Single information, Single audit (SiSa) systematiek. De SiSa-systematiek is grotendeels nog onbekend voor waterschappen. Het ministerie van IenW zal de waterschappen hierover actief informeren in een online sessie op 25 september 2023. Aanmelden kan via impulsregelingdaw@rws.nl.

De samenwerkende subsidieadviseurs waterschappen (SSW) en themagroep landbouwemissies (TLE) zijn betrokken geweest bij het opstellen van de subsidie. Dit in de vorm van een werkgroep met waterschappers uit beide groepen en terugkoppeling naar de SSW en TLE. Er heeft ook een botsproef plaatsgevonden waarbij de resultaten meegenomen worden in de definitieve impulsregeling.

Het ministerie van IenW heeft de uitvoering van de regeling belegd bij Rijkswaterstaat, WVL. Zij zullen in de SSW een presentatie geven over de werkwijze van aanvragen. Ook zijn zij te benutten om vragen over de aanvraag te beantwoorden: impulsregelingdaw@rws.nl. Advies is om het projectpakket altijd eerst te bespreken met WVL voordat de aanvraag ingediend wordt. Dit versoepeld het proces om een beschikking te ontvangen.

Informatie op websites:

Tijdelijke subsidieregeling stimulering uitvoering maatregelen Deltaplan agrarisch waterbeheer start per 1 juli 2023. Alle benodigde informatie voor het aanvragen is te vinden op de website: <https://klimaatadaptatienederland.nl/kennisdossiers/landbouw/impulsregeling-daw/>. Op deze pagina is de definitieve regeling (Publicatie in de Staatscourant) ook te vinden.

Op de website van DAW, www.agrarischwaterbeheer.nl, wordt ook informatie gedeeld over de impulsregeling.